

5. Napirendi pont:

Előterjesztés a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelméről szóló 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatára.

ELŐTERJESZTÉS

a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelméről szóló 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatára

Tisztelt Képviselő-testület!

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium területi közigazgatásért felelős államtitkára által kiadott, a kormányhivatalok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2024. évi munkatervre elrendelte a helyi természeti védettség jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálatát. A munkaterv részét képező 2. számú melléklet tételesen tartalmazza az illetékes nemzeti park igazgatóság által nyilvántartott helyi jelentőségű védett természeti területeket és emlékeket. A munkaterv végrehajtása során a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatalnak a hatályos természetvédelmi szabályozást tartalmazó rendeletekben felsorolt természetvédelmi értékeket és területeket aktualizálnia kellett a nyilvántartásban, ezért szükséges volt a rendeletek tartalmi-formai, illetve jogszabályi környezetbe való illeszkedésének felülvizsgálata is, amely kapcsán a kormányhivatal az alábbi szakmai segítségnyújtással élt.

Berekfürdő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően külön, önálló természetvédelmi tárgyú rendeletben szabályozta a gyurgyalag és partifecske fészkelő hely védelmét, mint természeti értéket.

Az önkormányzat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 24. § (1) bekezdés b) pontja szerint csak természeti területet és más, a Tvt. 22. §-a alapján védelemre érdemes földterületet nyilváníthat védetté.

A Tvt. 28. § (6) bekezdése alapján helyi jelentőségű védett természeti terület **kizárólag természetvédelmi terület vagy természeti emlék kategória valamelyikébe sorolható be** a védelem célja és a védett természeti terület kiterjedése alapján.

Természetvédelmi terület lehet a jellegzetes és különleges természeti értékben gazdag, összefüggő terület, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme.

Természeti emlék valamely helyi szinten különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló földterület lehet.

A természeti területeken és más, védelemre érdemes földterületeken kizárólagosan a természetvédelemért felelős miniszternek van jogköre a **természeti értékek védetté nyilvánítására**.

Védett természeti értékek közé tartoznak pl. a jogszabály alapján kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő növény- és állatfajok, vagy a Tvt. erejétől fogva a barlangok.

A fentiek alapján természeti érték védetté nyilvánítására a települési önkormányzatnak nincs jogköre. Azonban a rendelet tárgya megfeleltethető a Tvt. 28. § (1) bekezdés c) pontja szerinti természetvédelmi területnek.

Mindezek alapján a rendelet módosítása vált szükségessé a helyes fogalomhasználat, valamint a Tvt-nek való megfelelés, a jobbiztonság és a védettség gyakorlati érvényesítésének biztosítása érdekében.

A rendelet módosítása során szükséges figyelemmel lenni a Tvt. 24. § (3) bekezdésére is, amely rögzíti a védetté nyilvánítást kimondó rendelet kötelező tartalmi elemeit. Amennyiben a rendelet a Tvt. szerinti követelményeket nem teljes körűen vagy nem megfelelően tartalmazza (hiányos vagy pontatlan, normatív előírásai nem tartalmazzák a helyi védelemhez szükséges magatartási szabályokat, vagy a hatósági hozzájárulás feltételeit, a természetvédelmi célját ... stb.) a hiányosságok a későbbiekben problémák forrásává válhatnak, mivel ezen előírások adják a természeti oltalom jövőbeni fenntartásának, megőrzésének jogi kereteit, alapjait.

Szükséges továbbá a rendelet bevezető részének felülvizsgálata is a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009.(XII.14.) IRM rendelet 52. §-ban, 54. § (1) bekezdésében, valamint az 55. § (1) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

A védettség tényét a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban is szerepeltetni kell az érintett ingatlan(ok) tulajdoni lapján. A védett természeti területet táblával kell jelölni.

BEREKFÜRDŐ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

5309 Berekfürdő, Berek tér 15.

Tel/Fax: 59/519-002, www.berekfuordo.hu

A rendeletet meg kell küldeni a Nemzeti Park Igazgatóságnak. Az igazgatóságok által összegyűjtött adatok alapján a Védett Természeti Területek Törzskönyvét az Agrárminisztérium vezeti.

Az Agrárminisztérium által vezetett nyilvántartás nem tartalmaz az önkormányzati rendeletben védetté nyilvánított gyurgyalag és parti fecske fészkelő helyre vonatkozó adatokat, ezért nem állapítható meg, hogy a védetté nyilvántartási eljárás megtörtént-e.

Amennyiben a rendelet, illetve annak előkészítése nem a Tvt. 25. §-ban meghatározottak szerint történt, nem jogszerű a védetté nyilváníás, úgy az önkormányzatnak gondoskodnia kell a Tvt-ben foglaltakat betartva az adott terület helyi védetté nyilváníásáról.

A Tvt. 55. §-a előírja, hogy a települési önkormányzatnak az illetékességi területén található helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet kell készíteni, melyet a képviselő-testületnek rendelettel kell elfogadnia. A tervnek az országos, a regionális tervekkel összhangban kell lennie. A tervek előterjesztéséhez az igazgatóság előzetes véleménye szükséges.

A Tvt. 62. § (2) bekezdése alapján kötelezően megalkotandó a természetvédelmi kezelési terv, melyet ugyancsak rendelettel kell elfogadni. A természetvédelmi kezelési terv a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket tartalmazza.

A Tvt. 36. §-a értelmében természetvédelmi kezelésnek minősül a védett természeti érték, terület felmérését és nyilvántartását, megóvását, őrzését, fenntartását, bemutatását, valamint helyreállítását célzó valamennyi tevékenység. A kezelési terv a védett területen tevékenységet folytatókra kötelező erejű. A kezelési tervet szükség szerint, de legalább 10 évenként felül kell vizsgálni.

A Képviselő-testületnek a rendelet kapcsán megtett intézkedéseiről (rendelet módosítása / védetté nyilváníás, amennyiben az nem jogszerűen történt, fenntartási és kezelési terv készítése) 2024. szeptember 30-i tájékoztatni kell a Kormányhivatalt.

Tekintettel arra, hogy az Agrárminisztérium által vezetett nyilvántartás nem tartalmazza a gyurgyalag és partifecske fészkelő helyére vonatkozó adatokat, ezért a védetté nyilváníás valószínűleg nem jogszerűen történt, ezért szükséges

- a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelméről szóló 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése és
- új rendelet megalkotása, az önkormányzati jogalkotást elősegítő, az Agrárminisztérium részéről készült szakmai anyag és mintarendelet alapján,
- fenntartási terv készítése,
- kezelési terv készítése,
- a védettség tényének bejegyeztetése a tulajdoni lapra,
- a védett természeti terület táblával jelölése,
- az elfogadott rendelet megküldése a nemzeti park igazgatóság részére.

Kérjük a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és az alábbi rendelet-tervezet elfogadására.

Berekfürdő, 2024. szeptember 23.

Előterjesztést készítette:

Potornainé Szűcs Katalin aljegyző

Előterjesztést jóváhagyta:

Molnár János polgármester

**Berekfürdő Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
..../20... (.....) rendelete
helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról**

Berekfürdő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének *b*) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A Képviselő-testület helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja a „lövészgödör” nevű területet.

2. §

A „lövészgödör” helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 6658 m², ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: Berekfürdő külterület 0461 hrsz. Területi lehatárolása az ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok Egységes Országos Vetületi koordináták alapján a Berekfürdő külterület 0461 hrsz-ból az A: 47,383291; 20,828222, B: 47,382779; 20,828769, C: 47,382183; 20,828023, D: 47,382685; 20,827265 pontok által határolt terület.

3. §

(1) A terület legfontosabb természeti értékei a következők: gyurgyalag és partifecske fészkelő hely.

(2) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a következő: gyurgyalag és partifecske fészkelő helyének megőrzése.

4. §

(1) A „lövészgödör” természetvédelmi fenntartási és kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

(2) A terület természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet a Berek-Víz Kft.

5. §

A 2. §-ban meghatározott területen a jegyző, mint természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a kezelési tervben szereplő tevékenységekhez.

6. §

Ez a rendelet 2024. október hó 15. napján lép hatályba.

7. §

A rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelméről szóló 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet.

.....
polgármester

.....
jegyző

1. melléklet a .../20... (.....) rendelethez

A „lövészgödör” természetvédelmi fenntartási és kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

Magyarországon fokozottan védett gyurgyalag és parti fecske fészkelő helyének megőrzése, fenntartása, kezelése a faj fennmaradása és szaporodása érdekében.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. A költőhely és környezetének gondozása, invazív növényfajok visszaszorítása.

2.2. A védett madarakra veszélyes állatok távoltartása.

2.3. A költési időszak alatt a madarak nyugalmanak biztosítása

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhely kezelése, fenntartása

A gyurgyalagok és parti fecskék fészkelése céljából a mesterséges „lövészgödör” partfalát minden évben, legkésőbb április második feléig fel kell újítani. A partfal felújítása során el kell távolítani a madarak beszállását zavaró gyökereket, növényeket és 5-10 cm vastagságban le kell fejteni a partfalról a homokot. Ha a partfal aljába róka vagy borz költözik, és az általuk vájt nagyobb lyuk, illetve járat miatt az egész fal leomlik, a rókát és a borzot a vadászatra jogosult szervvel együttműködve a telepektől távol kell tartani.

A partfal előtti területet a magasan növegyomtól és cserjéjtől meg kell tisztítani, és ezt az állapotot a madarak itt tartózkodása alatt fenn kell tartani. A területen a madarak számára ülőfákat lehet elhelyezni. A területet úgy kell gondozni (fák, cserjék vágása), hogy a madárfigyelő helyekről rálátás legyen a fészkelő helyekre, illetve ülőfákra.

3.1.2. Tilalmak

A gyurgyalagoknak és a parti fecskéknek a fészkelő helyen történő megjelenése után hangos gépi berendezések (láncfűrész, motoros fűkasza) használata csak rendkívül indokolt esetben és rövid ideig megengedhető.

A területen homok bányászata a fészkelés ideje alatt tilos.

A partfalból bányászni egész évben tilos.

3.1.3. Látogatás

A fészkelő hely és a madárállomány megfigyelése céljából az önkormányzat madárfigyelő helyeket alakított ki (madár les), a szomszédos gyepgazdálkodás alatt álló szántó művelési ág alatt álló területen. A madár les közvetlen környezetét legalább évi három kaszálással gondozott állapotban kell tartani. A táblával jelölt területre belépni a költés ideje alatt tilos, kivéve fenntartási munkálatok miatt.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

A terület a Berekfürdő Községi Önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő erdő művelési ágba tartozó 1 erdészeti nyilvántartási számon szereplő erdő Ti2 (tisztás2) alrészleten található.

A Ti2 környezetében elsősorban akácok találhatók.

A kezelés során ügyelni kell arra, hogy a tisztás jellege megmaradjon, ezért a felnövekvő fásulást kordában kell tartani. Ezek a műveletek csak a fák pihenő időszakában végezhetők el.

**Berekfürdő Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
___/___.(___.__) önkormányzati rendelete**

**helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló .../.....(.....) önkormányzati rendelet
indoklása**

1. Általános indoklás

Berekfürdő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelmét a 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendeletben szabályozta.

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium területi közigazgatásért felelős államtitkára által kiadott, a kormányhivatalok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2024. évi munkaterve elrendelte a helyi természeti védettség jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálatát.

Megállapításra került, hogy a természeti érték védetté nyilvánítására a települési önkormányzatnak nincs jogköre. Azonban a rendelet tárgya megfeleltethető természetvédelmi területnek. Ez alapján a rendelet felülvizsgálata vált szükségessé a helyes fogalomhasználat, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénynek való megfelelés, a jogbiztonság és a védettség gyakorlati érvényesítésének biztosítása érdekében.

Tekintettel arra, hogy az Agrárminisztérium által vezetett nyilvántartás nem tartalmazza a gyurgyalag és partifecske fészkelő helyére vonatkozó adatokat, ezért a védetté nyilvánítás valószínűleg nem jogszerűen történt, ezért szükségessé vált a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelméről szóló 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése és új rendelet megalkotása, az önkormányzati jogalkotást elősegítő, az Agrárminisztérium részéről készült szakmai anyag és mintarendelet alapján.

2. Részletes indoklás

1. § A helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítandó terület megjelölését tartalmazza.
2. § A helyi jelentőségű védett természeti terület nagyságát, helyrajzi számát, Egységes Országos Vettületi koordinátáit tartalmazza.
3. § A terület természeti értékeit és a védetté nyilvánítás célját határozza meg.
4. § A helyi jelentőségű védett természeti terület természetvédelmi fenntartási és kezelési tervét tartalmazza, valamint a területet kezelési feladatait ellátó szervet nevezi meg.
5. § Az engedélyhez tevékenységeket állapítja meg.
6. § A hatálybalépést tartalmazza.
7. § A hatályát veszítő rendeletet rögzíti.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT
helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló .../.....(.....) önkormányzati rendelet
megalkotásához

Társadalmi-gazdasági hatása: Nincs. A gyurgyalag és parti fecske fészkelő helye korábban már védetté lett nyilvánítva, a jogszabálynak való megfeleltetésről kell gondoskodni.

Költségvetési hatása: Nincs.

Környezeti, egészségi következményei: Nincs.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: Nincs.

A rendelet megalkotásának szükségessége a jogalkotás elmaradásának várható következményei: A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium területi közigazgatásért felelős államtitkára által kiadott, a kormányhivatalok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2024. évi munkaterve elrendelte a helyi természeti védettség jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálatát. A munkaterv végrehajtása során a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatalnak a hatályos természetvédelmi szabályozást tartalmazó rendeletekben felsorolt természetvédelmi értékeket és területeket aktualizálnia kellett a nyilvántartásban, ezért szükséges volt a rendeletek tartalmi-formai, illetve jogszabályi környezetbe való illeszkedésének felülvizsgálata is. A felülvizsgálat során megállapításra került, hogy a Berekfürdő épített és természeti értékeinek védelmét a 15/2008.(IV.30.) önkormányzati rendelet több ponton nem felel meg a törvényi előírásnak, ezért a rendelet hatályon kívül helyezése, és új rendelet megalkotása vált szükségessé. Amennyiben a szükséges intézkedés nem történik meg, törvényességi intézkedést vonhat maga után.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi, pénzügyi feltétel: Rendelkezésre állnak.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Dr. Vincze Anita jegyző
részére

Kunmadarasi Közös Önkormányzati Hivatal
Berekfürdői Kirendeltsége

Berekfürdő
Berek tér 15.
5309

Iktatószám: JN/24/.....⁰⁰⁴³⁰...../2024.

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás a 15/2008. (IV.30.) önkormányzati rendelet
felülvizsgálatával kapcsolatban

Melléklet: -

Ügyintéző: Ratnik Andrea

Telefon: 56/795-717

Tisztelt Jegyző Asszony!

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium területi közigazgatásért felelős államtitkára által kiadott, a kormányhivatalok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2024. évi munkaterve elrendelte a helyi természeti védettség jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálatát. A munkaterv részét képező 2. számú melléklet tételesen tartalmazza az illetékes nemzeti park igazgatóság által nyilvántartott helyi jelentőségű védett természeti területeket és emlékeket. A munkaterv végrehajtása során a kormányhivatalnak a hatályos természetvédelmi szabályozást tartalmazó rendeletekben (településképi rendelet, HÉSZ, önálló rendelet) felsorolt természetvédelmi emlékeket és területeket aktualizálnia kellett a nyilvántartásban.

A fentiek miatt szükséges volt a rendeletek tartalmi-formai, illetve a jogszabályi környezetbe való illeszkedésének vizsgálata is, amely kapcsán a kormányhivatal - az Alapvető Jogok Biztosának a jövő nemzedékek szószólójának AJB-1956/2022. számú elvi állásfoglalását figyelembe véve - az alábbi szakmai segítségnyújtással él.

I.

Berekfürdő Község Önkormányzata a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően külön önálló természetvédelmi tárgyú rendeletben szabályozta a gyurgyalag és partifecske fészkelőhely védelmét, mint helyi természeti értéket.

Az önkormányzat – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény [a továbbiakban: Tvt.] 24. § (1) b) pontjában foglaltakkal összhangban – **csak természeti területet** [4. § b) pont, 15. § (1) bekezdés] és más, a Tvt. 22. §-a alapján védelemre érdemes földterületet nyilváníthat védetté. Terület védetté nyilvánításának előkészítését a Tvt. 25. § (2)–(4) és (6)–(9) bekezdése szabályozza a helyi jelentőségű, valamint az országos jelentőségű védett természeti területek létesítésének esetében külön eljárásrendet megkülönböztetve.

A Tvt. 28. § (6) bekezdésében foglaltakból az következik, hogy *helyi jelentőségű védett természeti terület kizárólag a 28. § (1) c) pont szerinti természetvédelmi terület, vagy d) pont szerinti természeti emlék kategória valamelyikébe sorolható be a védelem célja és a védett természeti terület kiterjedése alapján.* Természetvédelmi terület lehet a jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, összefüggő terület, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme. Természeti emlék valamely helyi szinten különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló földterület lehet. Ki kell emelni, hogy a természeti emlékek oltalma egyben területi védelmet is jelent, mert a természeti érték, képződmény védetté nyilvánítása a *fennmaradásához szükséges földterülettel együtt történik.*

A természetvédelemért felelős miniszter a természeti területeken és más, védelemre érdemes földterületeken [24. § (1) a) pont] túlmenően jogosultsággal rendelkezik a Tvt. 4. § a) pontja szerinti természeti értékek védetté nyilvánítására is [24. § (2) bekezdés]. Utóbbi jogköre kizárólagos. Védett természeti értékek közé tartoznak pl. a jogszabály alapján kiemelt természetvédelmi oltalomban részestülő növény- és állatfajok, vagy a Tvt. erejétől fogva a barlangok.

Fentiekből következően természeti érték védetté nyilvánítására a települési önkormányzatnak nincs jogköre.

Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az önkormányzat a rendeletében – a Tvt. ismertetett rendelkezéseinek ellentmondóan – *természeti érték* védetté nyilvánításáról rendelkezett, ugyanakkor a védettség rendeletben meghatározott tárgya megfeleltethető a Tvt. 28. § (1) c) pontja szerinti *természetvédelmi területnek*. Mindezek alapján az önkormányzatnak módosítani szükséges a rendeletét a helyes fogalomhasználat, valamint a Tvt.-nek való megfelelés, a jogbiztonság és a védettség gyakorlati érvényesítésének biztosítása érdekében.

Amennyiben az önkormányzat nem tudja kétséget kizáróan megállapítani, hogy a védettségnek a rendeletben meghatározott tárgya és célja természetvédelmi területnek, vagy természeti emlékeknek feleltethető-e meg, szakmai segítséget kérhet a működési területével érintett nemzeti park igazgatóságtól, amely azonban nem a Tvt.-ből származó kötelezettség.

A rendelet módosítása során szükséges figyelemmel lenni a Tvt. 24. § (3) bekezdésére is, amely rögzíti a védetté nyilvánítást kimondó rendelet kötelező tartalmi elemeit. Ugyanis amennyiben az önkormányzati szabályozás a Tvt. szerinti követelményeket nem teljeskörűen vagy nem megfelelően tartalmazza (hiányos vagy pontatlan, normatív előírásai például nem tartalmazzák a helyi védelemhez szükséges magatartási szabályokat, vagy a hatósági hozzájárulás feltételeit, a terület természetvédelmi célját...stb.), úgy e hiányosságok a későbbiekben problémák forrásává válnak, hiszen ezen előírások adják a természeti oltalom jövőbeni fenntartásának, megőrzésének jogi kereteit, alapjait. Továbbá javaslom a rendelet bevezető résznek felülvizsgálatát a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet 52. §-ban, 54. § (1) bekezdésében, valamint az 55. § (1) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Az önkormányzati jogalkotást elősegítendő, beleértve a jelen vizsgálattal érintett módosítások jogszerűségét is, az Agrárminisztérium részéről készült egy szakmai anyag, amelyet a kormányhivatal a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás Modul (a továbbiakban: TFÍK) Tudástár felületén tett közzé, melynek elérési útvonala a következő:
TFÍK/Tudástár/Önkormányzat/Szakmai tájékoztatók, körlevelek/Helyi jelentőségű védett természeti területek.

Fontos, hogy a védettség ténye a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban is szerepeljen az érintett ingatlan(ok) tulajdoni lapján, ezért helyi védettség esetén a Tvt. 26. § (2) bekezdése alapján a jegyzőnek feladata kezdeményezni a védett jogi jelleg feljegyeztetését az ingatlanügyi hatóságnál. További jegyzői feladat a védetté nyilvánító rendelet egy példányának megküldése a működési területe alapján érintett nemzeti park igazgatóság részére [Tvt. 25. § (2) bek.]. Ez azért fontos, hogy mind területi, mind országos szinten létezzen egy hiteles, aktuális adatokon alapuló nyilvántartás a helyi jelentőségű védett természeti területekről is. Az igazgatóságok által összegyűjtött adatok alapján a helyi jelentőségű védett természeti területek országos nyilvántartását – a Védett Természeti Területek Törzskönyvét – a természetvédelemért felelős tárca, jelenleg az Agrárminisztérium vezeti.

A helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításból származó, vagy az ahhoz kötődő természetvédelmi hatósági feladatokat a helyi természetvédelmi hatóság, vagyis a jegyző látja el. Ebből következően a települési önkormányzat jegyzője a Tvt. 26. §-a szerint köteles a védett természeti területet táblával megjelölni, a védettség tényét az ingatlan-nyilvántartásban feljegyeztetni.

Az Agrárminisztérium által vezetett nyilvántartás nem tartalmaz a rendeletben védetté nyilvánított gyurgyalag és partifecske fészkelőhelyre vonatkozó adatokat, ezért nem megállapítható, hogy a védetté nyilvánítási eljárás megtörtént-e.

Fentiekre tekintettel felhívom a figyelmet arra, amennyiben a rendelet, illetve annak előkészítése nem a Tvt. 25. §-ban meghatározott rendelkezése szerint történt, nem beszélhetünk jogszerű védetté nyilvánításról, így a védettség nem értelmezhető. **Ilyen esetben az önkormányzatnak gondoskodnia kell a Tvt.-ben foglaltak alapján az adott terület helyi védetté nyilvánításáról.**

II.

A természetvédelmi fenntartási, valamint a kezelési terv hiánya

A Tvt. 55. §-a előírja, hogy a települési önkormányzat – fővárosban a fővárosi önkormányzat – az illetékességi területén található helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet készít. A tervnek az országos, a regionális tervekkel összhangban kell lennie. A tervet a települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosban és a megyei jogú városban a közgyűlés (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) rendelettel fogadja el. A tervek előterjesztéséhez az igazgatóság előzetes véleménye szükséges. Az elfogadott önkormányzati természetvédelmi terv egy példányát meg kell küldeni az igazgatóságnak.

A védetté nyilvánító önkormányzati norma mellett – egy további önkormányzati rendeletre hívom fel a figyelmet, ami a Tvt. 62. § (2) bekezdésében szereplő önkormányzati feladatokat konkretizálja, bontja ki. Ez a Tvt. 24. § (3) bekezdése alapján kötelezően megalkotandó természetvédelmi kezelési terv, melyet a települési önkormányzatoknak ugyancsak rendelettel kell elfogadniuk. A természetvédelmi kezelési terv a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket tartalmazza.

A Tvt. 36. §-a értelmében természetvédelmi kezelésnek minősül a védett természeti érték, terület felmérését és nyilvántartását, megóvását, őrzését, fenntartását, bemutatását, valamint helyreállítását célzó valamennyi tevékenység. Az önkormányzatok kötelesek a kezelési tervet elkészíteni, az abban foglaltak a védett területen tevékenységet folytatókra kötelező erejűek. Szakmai szempontból kívánatos lenne, ha a természetvédelmi kezelési terv a védetté nyilvánító önkormányzati rendelet részeként készülne, ugyanakkor dinamikusán változó környezet és körülmények (illetve a felülvizsgálati kötelezettség) miatt önálló rendeletben is el lehet készíteni. Ez utóbbi esetben a kezelési tervet nem kötelező, de az önkormányzat döntése alapján meg lehet küldeni véleményezésre a Nemzeti Park Igazgatóságnak. A kezelési tervet szükség szerint, de legalább 10 évenként felül kell vizsgálni. A természetvédelmi kezelési terv elkészítésére vonatkozó szakmai anyagok megtalálhatók a <https://termeszetvedelem.hu/helyi-jelentosegu-vedett-termeszeti-teruletek-termeszetvedelmi-kezelesi-terve/> oldalon.

A fentiek alapján kérem, hogy a tett intézkedésről (rendelet módosítása/ védetté nyilvánítás, amennyiben az nem jogszerűen történt, fenntartási és kezelési terv készítése) 2024. szeptember 30-ig szíveskedjen tájékoztatni a kormányhivatalt az NJT-TFIK felületén keresztül.

Szolnok, 2024. július „AA.”

Tisztelettel:

Dr. Berkó Attila főispán
névében és megbízásából kiadmányozó

Dr. Ligetné Nemes Katalin
osztályvezető

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2024.07.12 09:14:16
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK